

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การศึกษาความหมายในกฎหมายจารีต "มังรายศาสตร์"

ชื่อผู้เขียน นางทูนศรี บำนช

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาและวรรณกรรมล้านนา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

ศาสตราจารย์ ดร. อุดม รุ่งเรืองศรี	ประธานกรรมการ
ดร. ฮาร์ลด์ ฮุนด์อุส	กรรมการ
ศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ฒ นคร	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ มุ่งศึกษาความหมายในกฎหมายจารีต "มังรายศาสตร์" อันอาจถือได้ว่าเป็นกฎหมายจารีตของล้านนา ซึ่งประมวลขึ้นเป็นกฎหมายที่สำคัญที่สุดในอาณาจักรนี้ กฎหมายจารีตฉบับนี้ ระบุถึงพระญามังราย ปฐมกษัตริย์ ผู้ก่อตั้งราชอาณาจักรล้านนาในพุทธศตวรรษที่ ๑๙ และอาจสันนิษฐานได้ว่า มีการนำ "มังรายศาสตร์" มาใช้ในการพิจารณาตัดสินคดีต่าง ๆ ในเขตภาคเหนือของประเทศไทย รวมไปถึงในเขตภูมิภาคใกล้เคียงตลอดมาในยุคก่อน

วิทยานิพนธ์นี้ ได้แบ่งออกเป็น ๕ บท ในบทแรก กล่าวถึงความสำคัญของ "มังรายศาสตร์" วัตถุประสงค์และขอบเขตวิธีการวิจัย รวมทั้งสภาพปัจจุบันของการศึกษาวิจัย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทที่ ๒ ได้อธิบายโดยสรุปถึงลักษณะของเอกสารพยาน ๑๕ ฉบับ ซึ่งได้ใช้ชื่อว่า "มังรายศาสตร์" แล้วนำไปสู่การจําแนกฉบับ หรือสำนวนต่าง ๆ ต่อจากนั้น

เป็นการกล่าวถึงแนวทาง และผลงานการชำระวรรณกรรมไทยและล้านนา โดยสังเขป และในตอนท้ายของบท ได้กล่าวถึง เหตุผล ในการคัดเลือกต้นฉบับ ๕ ฉบับ มาเพื่อใช้เป็นพื้นฐานหลักในการศึกษาครั้งนี้

บทที่ ๓ เป็นการสืบหาสายในการถ่ายทอด "มังรายศาสตร์" ตามที่ปรากฏในกลุ่มเอกสารปถมภูมิ ซึ่งได้ระบุมาก่อน การศึกษาวิเคราะห์นี้ อาศัยเอกสารต้นฉบับที่เขียนด้วยอักษรธรรมล้านนา ซึ่งรวบรวม และนำมาวิเคราะห์เป็นครั้งแรกในงานครั้งนี้ จำนวน ๕ ฉบับ และฉบับที่ปริวรรต และพิมพ์เป็นอักษรไทยกลาง จากต้นฉบับที่เป็นอักษรธรรมล้านนา จำนวน ๓ ฉบับ การวิเคราะห์จากข้อมูล โดยเฉพาะ ข้อความที่ผิดเพี้ยนกันระหว่างต้นฉบับต่าง ๆ (ตัวแม่) ตามที่พบในเอกสารพยานทั้ง ๘ ฉบับดังกล่าว นั้น นำไปสู่การสืบสร้างแผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของฉบับต่าง ๆ และสามารถระบุถึงสถานะภาพของเอกสารพยานเหล่านั้นด้วย

บทที่ ๔ เป็นการเสนอข้อสันนิษฐานของกฎหมาย "มังรายศาสตร์" ซึ่งได้ปริวรรตเป็นอักษรไทยกลาง โดยนำมาเสนอคู่กัน กับคำแปลเป็นภาษาไทยกลางปัจจุบัน ทั้งนี้ ได้มีการบันทึกข้อความที่แตกต่างกันในจุดที่สำคัญ ๆ ไว้ในเชิงอรรถ บทที่ ๕ เป็นการสรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป ในภาคผนวกนั้น ได้บรรจุอภิธานศัพท์ ซึ่งให้ความหมายของศัพท์ และวลีพิเศษเอาไว้ รวมทั้ง ได้เสนอบทความภาษาไทยที่กล่าวถึง วิธีการวิจัยต้นฉบับไว้ด้วย

Thesis Title A Semantic Study of "Mangrayasastra" Customary Law

Author Mrs. Toonsri Buanucha

M.A. Lanna Language and Literature

Examining Committee :

Professor Dr. Udom Roongruangsri Chairman

Dr. Harald Hundius Member

Professor Dr. Prasert Na Nagara Member

Abstract

The study focusses on "Mangrayasastra" which may be regarded as the most important written code of customary law of Lan na that has so far come to light. Its origin is ascribed to King Mangrai, the founder of the historical "Kingdom of Million Ricefields" in the second half of the 13th century A.D., and we may assume that it has been used in judiciary practice in what is now Northern Thailand and neighbouring regions throughout pre-modern times.

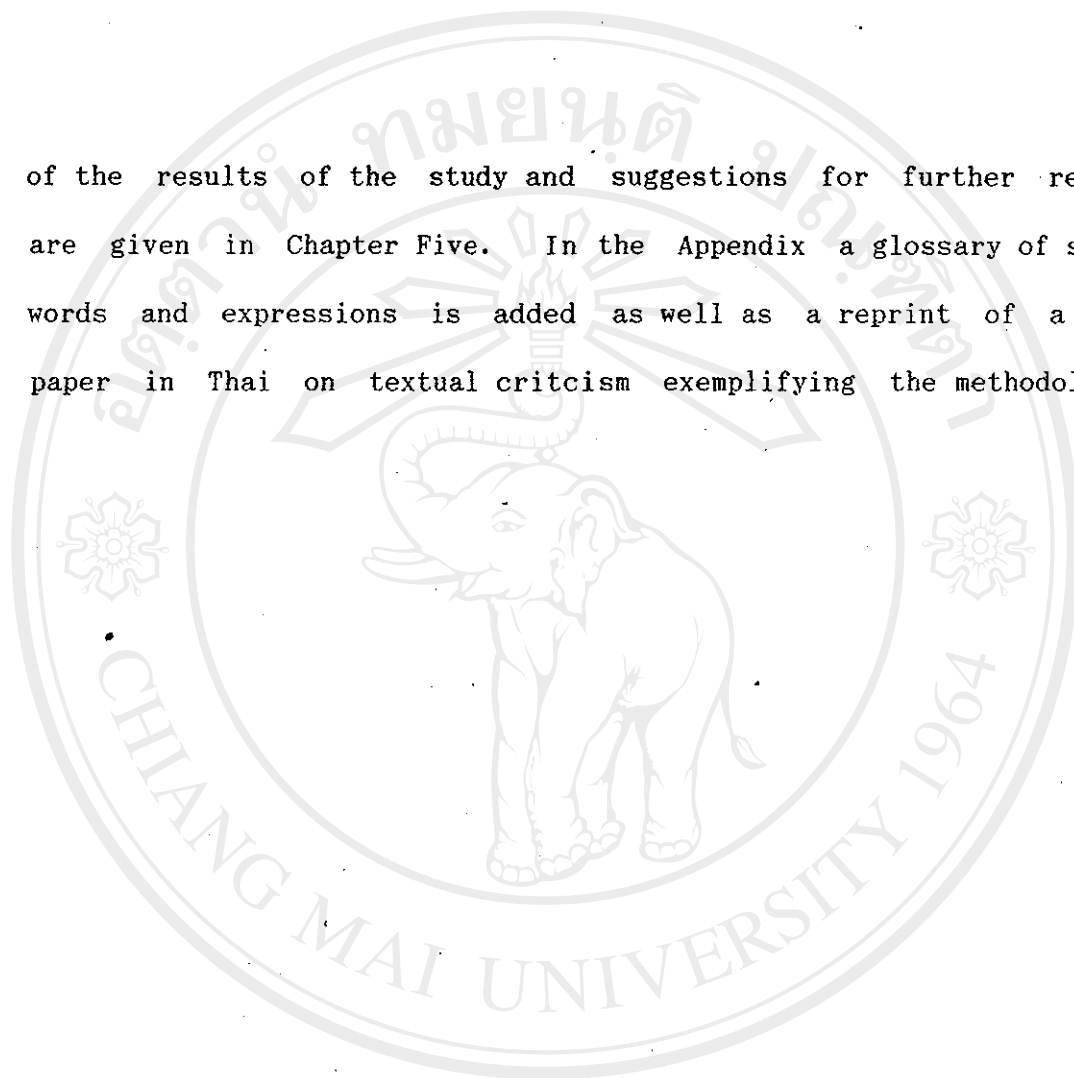
The thesis is divided into five chapters. In Chapter One the importance of "Mangrayasastra" is discussed, and an outline is given

of the aims and the scope of the study and the present state of relevant research. Chapter Two contains brief descriptions of altogether fifteen witnesses bearing the name "Mangrayasastra" and leads to the identification of five different versions or separate traditions represented by them. Subsequently, a brief review is given of previous attempts at reconstructive editions of works of Thai and Lan Na literary traditions. Finally, the reason is given for the selection of a group of five manuscripts as the main basis for the study.

Chapter Three contains a textcritical investigation into the transmission of "Mangrayasastra" as represented by the main group of the aforementioned fifteen sources. The analysis is based on eight witnesses : five hitherto unpublished and unevaluated manuscripts and three printed editions of different Lan Na manuscripts (in Siamese transliteration.) The analysis of the variant material found in the eight witnesses leads to the reconstruction of a pedigree showing the interrelationship of the manuscripts and their respective status in the family tree.

In the following Chapter Four a critical recension of the text of " Mangrayasastra " is presented in Siamese transliteration, paralleled with a translation into modern Central Thai, important variant readings being recorded in the footnotes. A brief summary

of the results of the study and suggestions for further research are given in Chapter Five. In the Appendix a glossary of special words and expressions is added as well as a reprint of a recent paper in Thai on textual criticism exemplifying the methodology.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved